

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา

จัดทำโดย คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ร่วมกับ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1/2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

จากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนศูนย์บริการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม ป้องกัน และสร้างเสริม พัฒนาการเด็ก และผู้สูงอายุในไทย พบว่ามีศูนย์เด็กเล็กเป็นหน่วยย่อยภายใต้สังกัดต่าง ๆ ของภาครัฐ จำนวนมากกว่า 8 แสนแห่ง และศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่ไม่ใช่การรักษาพยาบาล ประมาณกว่า 1,000 แห่งทั่วประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ควบคู่ไปกับธุรกิจบริการเชิงส่งเสริม ป้องกัน รวมถึงสร้างเสริมและฟื้นฟูพัฒนาการสำหรับวัยเด็ก และวัยผู้สูงอายุจากภาคเอกชน มาตรฐานอาชีพนี้จะครอบคลุมบุคลากรในสาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา ที่ปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้รับบริการ วัยเด็กและผู้สูงอายุเท่านั้น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2568

6. ครั้งที่

1

ปีที่ประกาศ 2568

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1. การทบทวนการเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)
2. การปรับหน่วยสมรรถนะแต่ละอาชีพให้มีความกระชับ ชัดเจน และสอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ
3. การทบทวนคุณลักษณะของผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหน่วยสมรรถนะ

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

สาขาจิตวิทยา

อาชีพนักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10502	ตรวจประเมินทางด้านการพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
10601	จัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงวัย (Successful Aging)
10602	จัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
10604	จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
10605	ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว
10702	พัฒนาความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา อาชีพนักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ ทั้งผู้สูงอายุที่มีพัฒนาการปกติ ผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง และผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางพัฒนาการ หรือมีความต้องการพิเศษ สามารถตรวจประเมินทางพัฒนาการ สามารถจัดโปรแกรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพทาง ด้านพัฒนาการ ชะลอความเสื่อมถอยของพัฒนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง ผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางพัฒนาการ หรือมีความต้องการพิเศษ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและครอบครัวและสามารถพัฒนาความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุในแวดวงวิชาการได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพทดสอบคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา อาชีพนักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ ระดับ 6 จะต้องมีความสมบัตินี้ดังต่อไปนี้

- o จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ โดย
    - มีเอกสารรับรองประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านพัฒนาการกับผู้สูงอายุโดยไม่มีการกำกับดูแลอย่างน้อย 4 ปี (เอกสารมีผลย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดการปฏิบัติงานที่ระบุไว้ในเอกสาร) หรือ
    - มีเอกสารรับรองชั่วโมงการปฏิบัติงานด้านพัฒนาการกับผู้สูงอายุ* (นับรวมเวลาการทำงานทั้งหมด ทั้งชั่วโมงปฏิบัติงานพัฒนาการผู้สูงอายุและชั่วโมงการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาการผู้สูงอายุ) ไม่น้อยกว่า 2,000 ชั่วโมง
  - o กรณีจบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาจิตวิทยา หรือปริญญาโททางด้าน จิตวิทยาในสาขาอื่นจะต้องมีคุณสมบัติทั้งหมดข้างต้น และต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังนี้
    - มีหลักฐานการลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาผู้สูงอายุ อย่างน้อย 15 หน่วยกิต
    - มีวิทยานิพนธ์ด้านจิตวิทยาผู้สูงอายุ หรืองานวิจัย/บทความวิชาการด้านจิตวิทยาผู้สูงอายุที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มี peer-review อย่างน้อย 1 เรื่อง
- *การปฏิบัติงานสามารถนับรวมชั่วโมงการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ หรือการเป็นจิตอาสาพัฒนาการกับผู้สูงอายุที่ไม่มีความเกี่ยวข้องทางสายเลือด

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุในบริบทการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้น อาทิเช่น ผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง ผู้สูงอายุที่มีความเสื่อมถอยทางพัฒนาการเกินปกติ ผู้สูงอายุกึ่งพึ่งพา ผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางพฤติกรรมแก้ไขได้ยาก ที่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาล nursing home และประกอบอาชีพในฐานะนักจิตวิทยาผู้สูงอายุอิสระ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10502 ตรวจประเมินทางด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
- 10601 จัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านพัฒนาการในผู้สูงอายุ (Successful Aging)
- 10602 จัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
- 10604 จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
- 10605 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและครอบครัว
- 10702 พัฒนาความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ดำรงไว้ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพจิตวิทยา และเผยแพร่บทบาทหน้าที่ของจิตวิทยาให้เป็นที่รู้จัก ในประเทศไทยและอาเซียน	10	ให้บริการทางจิตวิทยาอย่างมีมาตรฐานและจรรยา บรรณในวิชาชีพ และเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิชาชีพเพื่อป ระโยชน์สูงสุดในการให้บริการ	105	ประเมินพัฒนาการผู้สูงวัย
			106	ชะลอความเสื่อมถอยและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงวัย
			107	ส่งต่อองค์ความรู้ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยที่ ถูกต้องและทันสมัย ให้กับหน่วยงาน สังคม และประเทศ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
105	ประเมินพัฒนาการผู้สูงอายุ	10502	ตรวจประเมินทางด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	10502.1	รวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
				10502.2	รายงานผลการประเมินพัฒนาการในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรมและพัฒนาการ
106	ชะลอความเสื่อมถอยและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ	10601	จัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ (Successful Aging)	10601.1	ออกแบบโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ
				10601.2	ปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ อย่างมีประสิทธิภาพ
		10602	จัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	10602.1	ออกแบบโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
				10602.2	ปฏิบัติตามโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ
		10604	จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	10604.1	ออกแบบโปรแกรมการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
				10604.2	ปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ
		10605	ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและครอบครัว	10605.1	ออกแบบและดำเนินโปรแกรมด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและครอบครัว
				10605.2	เผยแพร่ข้อมูลด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและครอบครัว
107	ส่งต่อความรู้ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุที่ถูกต้องและทันสมัย ให้กับหน่วยงาน สังคม และประเทศ	10702	พัฒนาความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ	10702.1	วิเคราะห์ทฤษฎี/งานวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ
				10702.2	ดำเนินโครงการวิจัยภายใต้กรอบจริยธรรมอย่างเคร่งครัด
				10702.3	เผยแพร่ผลจากงานวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุในวงวิชาการ หรือแวดวงผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องได้

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10502
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย (2634)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยสามารถรวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการผู้สูงวัยด้วยการสังเกตและการใช้เครื่องมือ และรายงานผลการประเมินพัฒนาการผู้สูงวัยในแง่ทั้งการประเมินและการถ่ายทอดถึงคนทั่วไป

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10502.1 รวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	1. ประเมินปัญหาเบื้องต้นโดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้สูงวัย 2. รวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ของผู้สูงวัย โดยการสัมภาษณ์บุคคลอื่น ผู้ดูแล และผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัย 3. คัดเลือกเครื่องมือการประเมินที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ 4. ดำเนินการตามขั้นตอนในการประเมินพัฒนาการผู้สูงวัยดังที่ระบุไว้ในคู่มือ และปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการตามความเหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหานั้น 5. ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญในด้านอื่นหากพบปัญหาที่เกินขอบเขตความชำนาญ 6. บ่งชี้ความแตกต่างของการประเมินพัฒนาการในผู้สูงวัยทั่วไปและผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10502.2 รายงานผลการประเมินพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีความผิดปกติด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	1. บันทึกข้อมูลการประเมินลงในแบบฟอร์มมาตรฐานหรือที่ออกแบบไว้อย่างเหมาะสม 2. ตีความผลการประเมินตามคู่มือการใช้ มาตรวัด/เครื่องมือ 3. แจ้งผลการประเมินทางวาจาให้บุตรหลาน ผู้ดูแล หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ อย่างชัดเจน ถูกต้อง และเข้าใจง่าย 4. เขียนรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัย	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการวัดและประเมินผลทางจิตวิทยาพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและ พัฒนาการ
- ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้สูงวัยและครอบครัว
- ทักษะในการสื่อสารข้อมูลเชิงวิชาการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับผู้รับสาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงความรู้ด้านผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ ในเชิงลึก
- ความรู้ในการวัดและการประเมินพัฒนาการผู้สูงวัยในกรณีที่ผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
- ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือประเมินพัฒนาการผู้สูงวัยในกรณีที่ผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ ที่ใช้อย่างแพร่หลายในวงการวิชาการ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1. หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แบบบันทึกผลการสาธิตการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน

14.2. หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน

14.3. คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

14.4. วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสาธิตการปฏิบัติงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ

เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการผู้สูงวัย ตั้งแต่การสังเกตพฤติกรรม การรวบรวมข้อมูลเชิงลึกจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินในเบื้องต้น และการประเมินด้วยเครื่องมือ การคัดเลือกเครื่องมือ จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากรในการประเมิน และดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อประเมิน และปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการตามความเหมาะสม

15.1. คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยการตรวจประเมินพฤติกรรม พัฒนาการ และปัจจัยแวดล้อมของผู้สูงวัย

15.2. คำอธิบายรายละเอียด

ผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หมายถึง ผู้สูงวัยที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง อันกระทบต่อการพัฒนาการตามวัย โดยสามารถพิจารณามิติของความเสี่ยงได้ 3 ด้าน คือ

- ความเสี่ยงทางกายภาพ เช่น การประสบอุบัติเหตุ หรือมีโรคประจำตัวเพิ่มมากขึ้น
- ความเสี่ยงทางจิตใจและการรู้คิด เช่น การสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก การเสื่อมถอยของสมองและความจำ
- ความเสี่ยงทางสังคม เช่น ความเปลี่ยนแปลงกระชั้นชิดของชุมชนที่อยู่อาศัย หรือความลำบากในการไปมาหาสู่กับมิตรสหาย

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- สอบข้อเขียน
- สาธิตการปฏิบัติงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10601
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ (Successful Aging)
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ (2634)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ โดยสามารถออกแบบโปรแกรมกำหนดวัตถุประสงค์ไปจนการวางแผนโปรแกรมทุกขั้นตอนโดยละเอียด และสามารถปฏิบัติตามโปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงอายุ รวมถึงการปรับปรุงโปรแกรมตามความเหมาะสม นอกจากนี้ทุกการปฏิบัติงานยังปฏิบัติโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10601.1 ออกแบบโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ	1. กำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 2. วางแผนการดำเนินโปรแกรมตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) ที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และความพร้อมของผู้สูงอายุแต่ละคน	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
10601.2 ปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน 2. ปรับเปลี่ยนแผนตามความเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุแต่ละคนหากจำเป็น 3. จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาโปรแกรมตามประสิทธิภาพที่ได้	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ โดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงอายุทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงปัญหาพัฒนาการในผู้สูงอายุ
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
- ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยา

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1. หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- หลักฐานประกอบที่แสดงถึงประสบการณ์ด้านการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพ และการประเมินทางจิตวิทยาพัฒนาการ

14.2. หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training (ถ้ามี)

14.3. คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

14.4. วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ เริ่มจากออกแบบโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านพัฒนาการในผู้สูงอายุ ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และวางแผนโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน

ปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ

ปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วมีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรม และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโปรแกรมต่อไป โดยสามารถบ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ

และหากพบสิ่งไม่สอดคล้องสามารถดำเนินการแก้ไขสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตามความเหมาะสม

15.1. คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ โดยออกแบบโปรแกรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ดำเนินการตามแผนโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ และประเมินผลเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของโปรแกรม

15.2. คำอธิบายรายละเอียด

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- สอบข้อเขียน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10602
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย (2634)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยสามารถออกแบบโปรแกรม ตั้งแต่กำหนดวัตถุประสงค์ไปจนการวางแผนโปรแกรมทุกขั้นตอนโดยละเอียด และสามารถปฏิบัติตามโปรแกรมอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงวัย รวมถึงการปรับปรุงโปรแกรมตามความเหมาะสม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10602.1 ออกแบบโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	1. กำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 2. วางแผนการปรับพฤติกรรมตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) ที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และพฤติกรรมของผู้สูงวัยแต่ละคน	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
10602.2 ปฏิบัติตามโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพด้านพัฒนาการตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน 2. ปรับเปลี่ยนแผนตามความเหมาะสมสำหรับผู้สูงวัยแต่ละคนหากจำเป็น 3. จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาโปรแกรมตามประสิทธิผลที่ได้	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมพัฒนาการผู้สูงวัยที่มีปัญหาทางพัฒนาการ
- ทักษะในการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงความรู้ด้านผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ ในเชิงลึก
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและ พัฒนาการ
- ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยา
- ความรู้เกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1. หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- หลักฐานประกอบที่แสดงถึงประสบการณ์ด้านการจัดโปรแกรมสร้างเสริมพัฒนาการ และการประเมินทางจิตวิทยาพัฒนาการ

14.2. หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training

14.3. คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่ที่สอบประเมินสมรรถนะการจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

14.4. วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีความล่าช้า/มีปัญหาทางพัฒนาการหรือปัญหาทางพฤติกรรม และผู้สูงวัยที่มีความต้องการพิเศษ เริ่มจากออกแบบโปรแกรมตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และวางแผนโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน ปฏิบัติตามโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมชะลอความเสื่อมถอยตามคู่มือ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงวัย ปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ มีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรม และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา โปรแกรมต่อไป

15.1. คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยโดยออกแบบโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม และพัฒนาการ ให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ดำเนินการตามแผนโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงวัยเป็นสำคัญ และประเมินผล เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของโปรแกรม

15.2. คำอธิบายรายละเอียด

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

10604

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยกลุ่มเสี่ยง หรือผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ

3. ทบทวนครั้งที่

1 / 2568

4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย (2634)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavioral Modification) ในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ

โดยสามารถออกแบบโปรแกรมการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูงวัย ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ไปจนการวางแผนโปรแกรมทุกขั้นตอนโดยละเอียด

และสามารถปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงวัย รวมถึงการปรับปรุงโปรแกรมตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ทุกการปฏิบัติงานยังปฏิบัติโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10604.1 ออกแบบโปรแกรมการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	1. กำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 2. วางแผนการปรับพฤติกรรมตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) ที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และพฤติกรรมของผู้สูงวัยแต่ละคน	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
10604.2 ปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ดำเนินกิจกรรมปรับพฤติกรรมตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน 2. ปรับเปลี่ยนแผนตามความเหมาะสมสำหรับผู้สูงวัยแต่ละคนหากจำเป็น 3. จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาโปรแกรมตามประสิทธิผลที่ได้	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการดำเนินกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
- ทักษะในการวิจัย โดยเฉพาะงานวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงความรู้ด้านผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการในเชิงลึก
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
- ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยา
- ความรู้เกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1. หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- หลักฐานประกอบที่แสดงถึงประสบการณ์ด้านการจัดโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และ การประเมินทางจิตวิทยาพัฒนาการ

14.2. หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training

14.3. คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการจัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใน ผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

14.4. วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง และประกาศนียบัตรจาก CITI Training

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการจัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ

เริ่มจากออกแบบโปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้สูงวัยเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูงวัย ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และวางแผนโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน ปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมการปรับพฤติกรรมตามคู่มือ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงวัย ปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วมีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรม และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโปรแกรมต่อไป โดยในทุกขั้นตอนของการจัดโปรแกรมต้องปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย โดยสามารถบ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย และหากพบสิ่งไม่สอดคล้องสามารถดำเนินการแก้ไขสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตามความเหมาะสม

15.1. คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องจัดปรับพฤติกรรมในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ

โดยออกแบบโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดำเนินการตามแผนโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงวัยเป็นสำคัญ และประเมินผลเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของโปรแกรม โดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

15.2. คำอธิบายรายละเอียด

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10605
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2568
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย (2634)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการออกแบบและดำเนินโปรแกรมด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณของนักจิตวิทยา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว และยังสร้างความตระหนักรู้ประเด็นเหล่านี้แก่สังคมที่จะชี้ให้เห็นถึงนำเสนอความเชื่อ/แนวคิด/แนวปฏิบัติที่เป็นอันตรายต่อพัฒนาการผู้สูงวัย และสามารถอธิบายข้อมูลที่ถูกต้องด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดต่อสังคมได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10605.1 ออกแบบและดำเนินโปรแกรมด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว	1. ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับจริยธรรม จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงวัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว 2. ดำเนินการแก้ไข ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติหากการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
10605.2 เผยแพร่ข้อมูลด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว	1. นำเสนอความเชื่อ/แนวคิด/แนวปฏิบัติที่เป็นอันตรายต่อพัฒนาการผู้สูงวัย 2. อธิบายข้อมูลที่ถูกต้องด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย 3. ประยุกต์ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัวอย่างเหมาะสม	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

N/A

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักจิตวิทยา
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1. หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน

14.2. หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training (ถ้ามี)

14.3. คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

14.4. วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว

เริ่มจากออกแบบและดำเนินโปรแกรมด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว จากนั้นจึงปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับจริยธรรม จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงวัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนการปฏิบัติหากการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย นอกจากนี้ ในการเผยแพร่ข้อมูลด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย นักจิตวิทยาจะต้องคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว โดยสามารถนำเสนอความเชื่อ/แนวคิด/แนวปฏิบัติที่เป็นอันตรายต่อพัฒนาการผู้สูงวัย และอธิบายข้อมูลที่ถูกต้องด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยได้

15.1. คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องแสดงให้เห็นว่า ตนเป็นผู้มีความรู้ในประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว และที่ผ่านมาได้ปฏิบัติงานในด้านต่างๆโดยคำนึงถึง ประเด็นทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัวเหล่านี้ โดยอาจยกตัวอย่างการจัดโปรแกรมส่งเสริม/สร้างเสริมพัฒนาการผู้สูงวัยที่มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้สูงวัย และจริยธรรม จรรยาบรรณ ที่เหมาะสมของนักจิตวิทยา

15.2. คำอธิบายรายละเอียด

1. จริยธรรม (Ethics) หมายถึง หลักการทางศีลธรรมที่นักจิตวิทยาควรยึดถือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม
2. จรรยาบรรณ (Code of Conduct/Professional Standards) หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ที่เฉพาะเจาะจง

ซึ่งกำหนดขึ้นโดยสมาคมวิชาชีพหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมและกำกับพฤติกรรมของนักจิตวิทยา โดยอิงตามหลักจรรยาบรรณนักจิตวิทยา ที่ออกโดยสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย 2568 หรือ American Psychological Association's Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct ค.ศ. 2017 เป็นต้น

3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว หมายถึงกฎหมายในประเทศไทยที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยและครอบครัว เช่น พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติประกันสังคม และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- สอบข้อเขียน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

10702
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

พัฒนาความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ
3. ทบทวนครั้งที่

1 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ (2634)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ โดยสามารถวิเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยใหม่ ๆ ทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้งานในการปฏิบัติงานโดยสอดคล้องกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพ สามารถเผยแพร่งานวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุในวงการวิชาการหรือแวดวงผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง รวมถึงถ่ายทอดข้อค้นพบของงานวิจัยเชิงวิชาการด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุให้เข้าใจง่ายและตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10702.1 วิเคราะห์ทฤษฎี/งานวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ	1. สืบค้นองค์ความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ 2. สรุปผลจากงานวิจัยเชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน
10702.2 ดำเนินโครงการวิจัยภายใต้กรอบจริยธรรมอย่างเคร่งครัด	1. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการจัดทำโครงการวิจัยและกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย 2. ออกแบบโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และไม่ขัดต่อประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ 3. เก็บข้อมูลและสรุปผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ได้ออกแบบไว้	แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10702.3 เผยแพร่ผลจากงานวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการ ผู้สูงวัยในวงวิชาการ หรือแวดวงผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้องได้	1. นำเสนอผลจากการวิจัยในการประชุมวิชาการ/งานสัมมนาเชิง วิชาการด้านจิตวิทยาพัฒนาการ หรือการประชุมวิชาการที่เกี่ยวข้อง 2. เขียนรายงานผลการวิจัยฉบับเต็ม เพื่อเผยแพร่ในวงวิชาการหรือสาธารณะ	แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการค้นคว้าและเข้าถึงแหล่งความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย
- ทักษะในเรียบเรียงองค์ความรู้ให้เป็นสิ่งที่กลุ่มเป้าหมายเข้าใจได้
- ทักษะการคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ที่ศึกษาได้กับการปฏิบัติงาน
- ทักษะการใช้เครื่องมือในการสื่อสารและถ่ายทอด เช่น โปรแกรม/ซอฟต์แวร์เพื่อนำเสนอ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึง ปัญหาพัฒนาการในผู้สูงวัย
- ความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนโครงการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยเพื่อเผยแพร่
- ความรู้ด้านการสื่อสารทั้งการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย และการถ่ายทอดสารที่มีเนื้อหาเชิงวิชาการ
- ความรู้เกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1. หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน ที่มีรายละเอียดของบทความที่ได้รับการตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ ที่ผู้สมัครเป็น ผู้จัดทำ/มีส่วนร่วมในการจัดทำ

14.2. หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training

14.3. คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะพัฒนาทฤษฎีหรือความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย โดยพิจารณาจากหลักฐานการปฏิบัติงาน และพิจารณาจากหลักฐานความรู้

14.4. วิธีการประเมิน

- พิจารณาจากหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน
- พิจารณาจากหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของสมรรถนะการพัฒนาทฤษฎีหรือความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยรวมถึงการวิเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยใหม่ ๆ ทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยด้วยการสืบค้นข้อมูล และนำมาสรุปผล และนำมาเผยแพร่เป็นข้อมูลเชิงวิชาการ จากนั้นออกแบบการทำงานโดยอิงจากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้ ซึ่งทุกขั้นตอนของการสรุปผลเป็นการวิจัยและการออกแบบการทำงานต้องสอดคล้องกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และการเผยแพร่งานวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยในวงวิชาการ หรือแวดวงผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องได้ ด้วยการนำเสนอการประชุม

หรือการนำความรู้มาเขียนเป็นงานวิจัยเผยแพร่ และยังรวมถึงการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยให้แก่บุคคลที่สนใจ ด้วยการสอนหรือบรรยาย โดยกำหนดรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่วิเคราะห์ไว้ล่วงหน้า

15.1. คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องเคยมีผลงานการเผยแพร่ความรู้วิชาการทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย เพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยให้ทันสมัยอยู่เสมอ นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้กับงานที่ทำภายใต้กรอบบรรยาบรรณทางวิชาชีพ และสามารถสรุปและบอกเล่าให้บุคคลทั่วไป และคนในวงการวิชาการเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

15.2. คำอธิบายรายละเอียด

งานวิจัยเชิงวิชาการ หมายถึง บทความวิจัย โดยหมายรวมถึง รายงานการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น งานวิจัยเชิงกรณีศึกษา งานวิจัยด้านการพัฒนามาตรวัด งานวิจัยเชิงสำรวจ บทความวิชาการ หรือ บทความย่อที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นได้ หรือโดยการนำเสนอในการประชุมวิชาการ หรือวารสารวิชาการที่ได้รับการยอมรับในวงการวิชาชีพ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- สอบข้อเขียน
- แฟ้มสะสมผลงาน